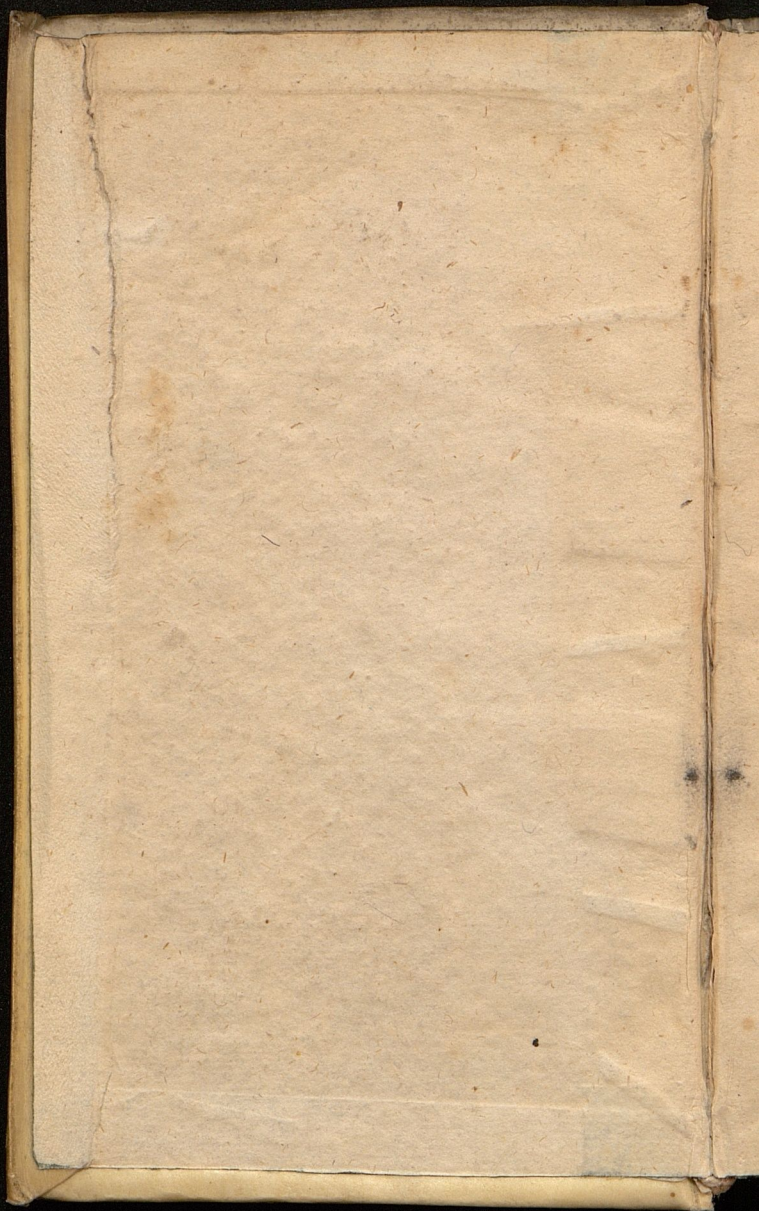

M I P S W R

1 6 7 3

28/7/004

~~A. V. 85~~ EX BIBLIOTH.
NATIONIS HUNGAR.
VITEBERG.

I A. 139.

SIGNAT. CLVCCCCXIII.

כְּהֵנֹכַח
נִפְרִיִם

seu de

GIGANTIBUS

DISSERTATIO
HISTORICO PHILOLOGICA;

Occasione variorum Scripturæ Locorum,

Gen. VI. ψ. IV. Deut. XIII. ψ. XXXIV.

Josuaë XIV. ψ. XV. &c.

Quam

IN INCLUTAWITTEBERGENSIUM

ACADEMIA

PRÆSIDE

Amplissimo atq; Excellentissimo,

VIRO

DN. ANDREA SENNERTO

Ling. Oriental. P. P. celeberrimo,

Dn. Patrono, Promotore, & Hospite co-
lendissimo,

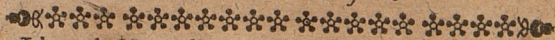
ventilandam publicè proponit,

M. CONRADUS TIBURTIUS RANGE

Colbergâ-Pomeranus.

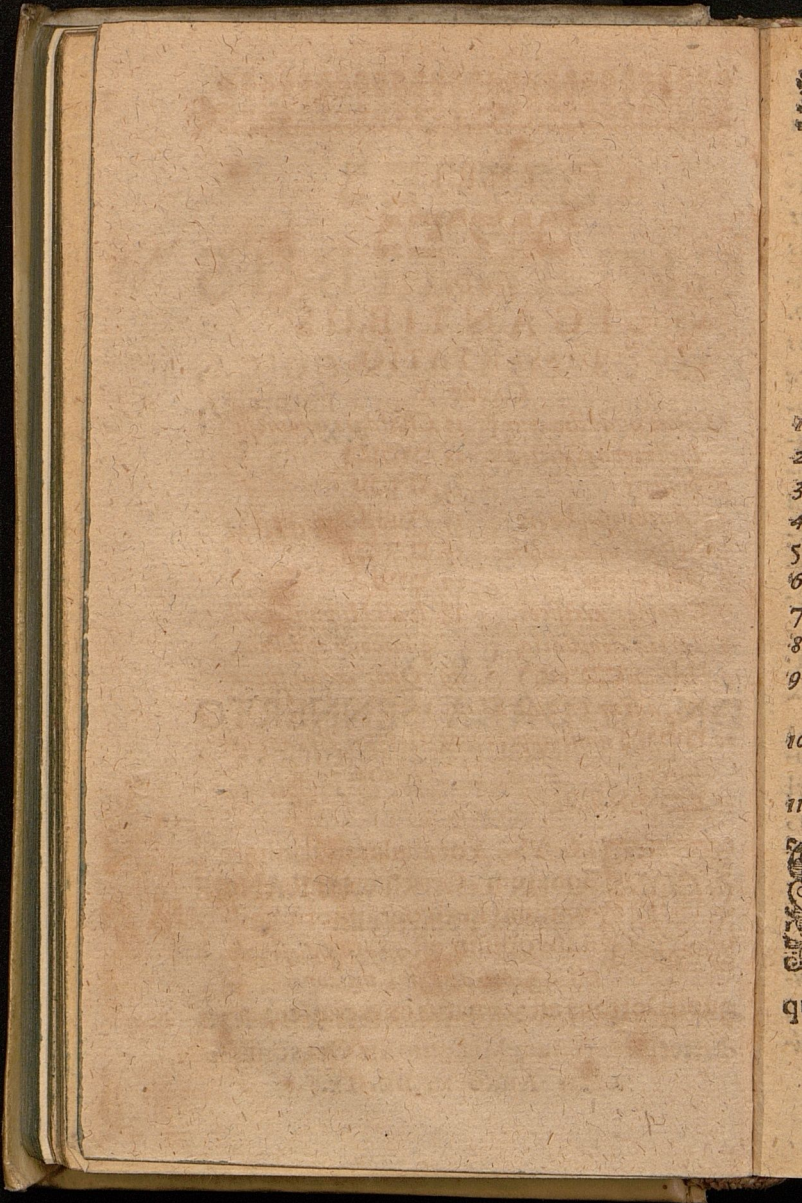
Ad diem horis solitis

In Auditorio Majori.

Litteris Hæredum MELCHIORIS OELSCHLE-

GELII ANNO M. DC. LX.

I. N. R. J.

גפילים

ſeu De

GIGANTIBUS

DISSERTATIO.

CAPUT I.

1. Gigas unde dicatur?	12. Chaldeis quomodo?
2. Laſtrigones dicti.	13. זמזמים
3. Unde?	14. ענקים
4. Anthropophagi.	15. Juncker unde?
5. Cyclopes unde dicti.	16. גבורים
6. Alia opinio.	17. עוים
7. Cyclopes artifices.	18. Itali Hispani, Galli
quomodo appellent.
8. Tertia derivatio.	19. Quot modis sumatur.
9. Hebraeis רפאים
vocantur & quare.	20. Goropii Becani derivatio.
10. גפילים unde appellati?	
11. גמלים dicti.	

GIGAS. Vocabulum latinitate r.
donatum, Græcum origine, ut
omnium Lexicographorū con-
stans opinio est. Græcè γίγας,
est à γίγωαι, ſio, naſcor: & γῆ
quod Doribus est γῆ: natus ex terra, ſeu ter-

A ræ

ræ filius. Ita FABER in *Thesauro* h. v. CORVINUS addit: Rectè igitur ἐκ τῆς γῆς γίνεσθαι vel γινώσθαι quod sint terra filii, vel à terra orti dicantur. Sic enim ABYDENUS vetustissimus autor, apud Euseb. *Primos homines ferunt è terra natos, robore & magnitudine confisos* & c. FAZELLUS rerum Sicularum diligentissimus Scriptor *Posterioris Decadis* L. 1. c. 1. p. 218. de Gigantum nomine ita scribit: *Hos ob nature duritiem virium robur ac statura proceritatem, conficto ad opinionem suam nomine, Gigātes appellavit Antiquitas.* LAESTRIGONES postea dicti fuere, *Crescēte namq; eorū libidine, viribusq; indies ad nova scelera invalescentibus, novorum quoque nominum accessionem meruere, atq; à Latrocinii, frequentibusq; in mediterranea ac finitimas Italia regiones excursionib⁹, ad quas nati poti⁹ quam instituti videbātur, ita sunt vocati: eodē notā-*

2. te. FAZELLO l. c. ληστήσ η. (idē quod ληστής) ex quo per Syneresin factum:) prædatorem, prædonem significat. Inde ληστήσος prædatorius, ut ληστήσὴ ναύς Navis prædatoria, vel ληστήσων, ληστήσιον, Prædationum agmen, quæ omnia sunt ἀλειᾶ prædā, vide SCAPULAM. *Lexico* h. v. Anthropophagi postea appellati, cum prædis haud quaquam contenti essent, neq; à sanguine, miserorumq; advenarum laniena, ad diram usq; viscerum humanorū ingluviem voracitatemq;, abstinere. Est enim à

Φά-

Φάγω edo & ἀνθρώπων, Homo. Inde ἀνθρώ-
 φαγος, Hominivorus, s. homivorus, hu-
 mana carne vescens, qua voce PHILOSTR. in
 Hero. utitur: & ἀνθρώποφαγος, quæ ATHEN.
 est l. 7. & ἀνθρώποφάγια, hominum devora-
 tio, esus carniū humanarum. Testis est
 VIRGILIUS L. 3. Æn. v. 622. de Polyphemo scri-
 bens:

*Visceribus miserorum & sanguine vescitur atro;
 Vidi egomet duo de numero cum corpora nostro
 Prensa manu magna medio resupinus in antro
 Frangeret ad saxum; sanieq; aspersa natarent
 Limina; vidi atro cum membra fluentia tabo
 Manderet, & trepidi tremere sub dentibus artus.*

Cyclopes quoque & à Poëtis & Histo- 5.
 ricis dicti sunt. Pro ratione variorum au-
 torum, variis de causis: HESIODUS in Theo-
 gonia hanc reddit:

κύκλωπες δ' ὄνομα ἦσαν ἐπώνυμον, ἔνεκ' ἄ-
 ρε σφίων

κύκλωπής ὁφθαλμὸς ἐὼν ἐνέκειτο μετώπῳ
 h. e. Cyclopes vero cognomento erant, eò quod
 Circularis oculus inerat fronti (ipsorum
 Quod BONINUS MOMBRIUS Patritius Medio-
 lanensis sic reddit:

— — — Μίαι αὖτε in ipsa
 Fronte oculus, curvatusq; aurem sedet inter utram-
 que

Id Cyclops quod eis stat pro cognomine monstrat.
 Dicti a. putantur Cyclopes ab eo quod oculum, ut

nū orbicularē in fronte haberent, κούλα n. cir-
culum significat, ὄψ lumen s. oculus CALEPI-
NUS b. voce Lexico. Inde VIRGILIUS L. 3. *Æn.*
v. 634. 635. scq.

— — — Una undiq; circum
Fundimur, & telo lumen terebramus acuto,
Ingens quod torva solum sub fronte latebat,
Argolici Chypei aut Phœbeæ lampadis instar.

6. Ad quæ verba: torva sub fronte, alludere vide-
tur BONINUS MOMBRIUS s. c. verbis:

Curvòq; aurem sedet inter utramq;. & c.

FAZELLUS tamen l. c. nomen hoc Cyclopū ad
allegoriā à nonnullis referri asserit, quippe qui-
b^o non unus tantum natura orbicularis in fronte
oculus attributus, (ut fabule tradūt,) sed propter
ingenium prudentiamq;, ac artes: quas Cyclides
vocant: (quod illarum origo velut circuli initium
latens sit:) & industriam Cyclopū nomē pervene-
rit.

7. Verba FACELLI sunt. Artes dicit: iis enim
tribuitur prima æris fabrica, ut *Vulcani* mi-
nistri credantur & *Jovi* fulmina fabricare.
Inter hos præcipuè celebrantur à Poëtis.
Brontes, *Steropes*, & *Pyracmon*. Inde VIRGIL.
l. 8. *Æn.*

Ferrum exercebant vasto Cyclopes in antro,
Brontesq; *Steropesq;* & nudus membra *Pyracmon*.
quem & vide in *Ætna*.

8. Non desunt tamen ex Græcis authoribus qui à
Cyclope eorū Rege cognomentum hujuscemodi eos
sortitos affirmant. Idem FAZELL^o. Vide MARI

ARE -

ARETII. Patritii Syracusani *L. de Situ Sicilia.* Vidimus Nomina Græca latinitate donata, nunc ad Hebræorum nomina descendemus, quæ itidem varia occurrunt, singula enodabimus.

Insigniuntur autem nomine רפה & רפא vel רפאים per Aleph in fine, à rad. רפה *Remisit, Remissus fuit, defecit &c.* inde Gigas dicitur רפה quod horrenda statura sua animos aliorum debilitaret & remissos redderet. Hinc R. BECHAI scribit Deut. II.

נקראים רפאים על שם שכל הרוואה רפאים: אותם ידיו מתרפות: Id est: *Vocantur רפאים propterea, quod, quicumq; eos aspiceret, manus ejus remissa fierent: metu scil. unde &*

אימים. Terrores appellantur; quasi terrifici & formidabiles dicti. BUXTORFIUS. unde *Achæmenides* apud VIRGIL. *L. III. Æneid.* Polyphemum tanquam terrificum describit:

- - - - *Domus sanie dapibusq; cruentis.*
Intus opaca, ingens, ipse ardens altaq; pulsat
Sidera, (Dii talem terris avertite pestem.)
Nec visu facilis nec dictu affabilis ulli.

Et versu 647. seq.

- - - *Vastog; abrupe Cycoplas*
Prospicio, sonitumq; pedum vocemq; tremisco.
Optimè verò v. 658.

Monstrum horrendum, informe, ingens, cui lumen ademptum.

Et vers. 679. *Concilium horrendum.*

In Scripturæ S. codice sæpius hæc vox occurrit, & à VULGATA retinetur, ubi tamen melius alii Interpretes de Genere Gigantum, vel ut LUTHERUS die Niesen/vertunt. Significat & רפאים mortuos, huc alludunt quidam, quod homines ad illorum aspectum exanimés & consternatione percussis mortuis similes redderentur. GESNERUS in Gen. c. VI. p. m. 156. SCHERÆO est à rad. רפא sanavit, medicatus est, quasi diceret sani, validi, vel Sanitates. Nomen Gigantis in Nob, de cuius filius scribitur 2. Sam. XXI. 16. qui cum fuerit monströse magnitudinis, ideo omnes Gigantes & Tyranni dicti sunt רפאים hæc ille in itinerario Psalterico seu Lexico in Psalterium David. rad. 1043. p. 10. m. 88. Idem censet PERERUS. Porro vocantur הנפלים vel nudè נפלים ut Gen. VI. 4. Gigantes fuerunt in terra. הנפלים היו כארץ à radice נפל defecit, decidit. Defecit, ist übergelauffen/ein Überläuffer worden. Sic usurpatur Jerem. XXXVII. v. 14. אל הכשדים ארה נפל: Ad Chaldaeos profugis? quod LUTHERUS vertit du wilt zu den Chaldeen fallen. quod seq. v. repetitur. In hac ipsa significatione occurrit 2. Reg. XXV. 11. Hinc נפלים dicti quasi Defectores, quod per impietatem à Deo deficerent, vel quasi Dejectores, qui immani sua proceritate homines Cadere

dere facerent, ut scribit ABENESRA: *Vel quasi Irruptores, quod violenter in homines irruerent, eosq; opprimerent.* BUXTORF. *Lexico h. v.*
 It. RIVETUS in *Gen. c. VI. Exerc. 1. p. m. 204. a.*
 R. D. KIMCHI dicit, eos sic appellatos, quod ob grandia & vasta illorum corpora ceteri homines pavore illorum ceciderint: ut forsitan Num. XIII. 34. *Univrsus populus quē aspeximus proccera statura est, ibi vidimus monstra quedam filiorum Enac de genere Giganteo &c.*
 Hi enim recensentes animum planè abjecerant. GERUNDINENSIS eos sic appellatos vult, quod lapsi essent à communi corpulentia, & excessissent patres suos in statura atq; potentia. RUNGIO in *Gen. c. VI. 4.* sic dicti sunt à Caden-do, quia sicut grando prosternit segetes; ita hi erant latrones ac vastatores terra ac pestes generis humani.

Porro & אַמִּים vocantur Deut. II. 10. 11. ab אִמָּה terror, formido, ab אִי inuisit. rad. à quo est אִי formidabilis, R. SALOMON hic scribit: אַמִּים עַל שֵׁם שְׂאִימָהּ מוֹטֵל עַל הַכְּרִיּוֹת
 Quod ita sonat: *Dicuntur propterea, quod terror ipsorum projectus est super creaturas, i. e. homines alios.* Inde Chaldeum אִמְתַּנִּין Terribiles. Appellatur & זַמְזוּמִים Zamzumim ut Deut. II. 20. *Terra Gigantum reputata est etiam ipsa, & in ipsa habitaverunt olim Gigantes, quos Ammonitæ vocant Zamzumim.* Græcis

- cis *ου μινωες*, que appellatio ab impudenti illo-
 rum garrulitate & verborum horribili strepitu
 minarumq³ fremitu facta videtur. GESNER. in
 Gen. c. VI. l. c. LUTHERUS in Gen. c. XI. scribit,
 זמומים significare obstinatos, obfirmatos ad
 aliquid faciendum. BER. RAB. Sect. 26. Est u-
 num ex septem nominibus Gigantum. Bux-
 TORFIUS Scelestos denotare vult. *Lexico Chal-
 daico, Talmudico, Rabbinico*. p. 73. rad. זם à
 זמה Scelus : vel cogitabundos, quomodo
 ONKELOS eos vocat, חשבני i. e. *Astuti uasfrā*
 14. ad ledendum, à זם Deut. II. 21. Communi-
 ter in Scripturæ Codice etiā ענקים insigniū-
 tur Deut. II. 11. Jos. XIV. 15. & alibi dicti ab
 ענק quod est nomen proprium Gigantis
 celebris Nā XIII 30. quod postea ad omnes
 Gigantes traductum fuit, qui vel ענקים A-
 nakitæ vel filii Anakitarum inde dicti sunt.
 Deut. II. & alibi R. SALOMON scribit sic di-
 ctos fuisse : שעמניקים חמה בקומתן
 quod injicerent terrorem statura sua, Melius
 tamen dicitur ab ipsa radice ענק torque
 cingere ענק enim est torques. Enack enim cū
 Princeps esset, à Torque Torquatus di-
 ctus est. GESNERUS l. c. SCHERAEUS addit h. v.
 15. Inde fit *άναξ* & Germanice Zücker / quod ta-
 men præter n & f nihil mutuatur ab : ענק
 & melius scribitur Zungherr / quasi Junger
 16. Herr. Appellantur גבורים Potentes, quod
 magni corporis magna essent vires. R. AB-
 BA

BA dixit: *Medulla ossis femoris erat octodecim cubitorum.* Rarius עו *Perversi* ab עוה di- 17.
 cuntur, quod perverterent & vastarent mundum, juxta illud עוה עוה עוה אשיענס Ezech. XXI. 27. in Codice Hebræo 32. Fuerunt & ipsi vastati e mundo, ut est Deut. II. 24. Vide de his nominibus BUXTORFIUM *Lexico.* GESNERUM l. c. GERHARDUM Item in *Gen. c. VI.* RUNGIIUM in *Gen.* OTTONEM GUALTP. in *eundem.* ARNGRIM. JONAM *Islandū in Crymogea seu rerum Islandicarum libr. 1. c. 4. p. 36.* qui ex interpretibus, ut scribit, nonnulla ad hanc rem adducit. ITALI retinent. 18.
 Gigante GALLI corruptè *Geant:* quod & ANGLI usurpant. HISPANI maxime ad derivationem. n. l. datam sua denominatione accedunt, illi enim Gigantes *Gigante à Hio de la tierra* vocant. Gigantes seu homines de terra. Tribuitur vocabulum Gigantum in Scripturæ Codice hominibus quinque 19.
 modis illustribus: 1. *vastitate corporis,* 2. *robore,* 3. *scientia ac potentia bellica,* 4. *Superbia supra humanū modum,* 5. *quæ propter in humanitatem formidabiles ac terribiles.* Ps. XVIII. agilitas & velocitas indicatur Ps. XXXII. robur & fortitudo, Bar. III. proceritas, quæ infra hinc inde adducentur, vid. PERER in *Gen. c. VI disp. 3. p. m. 281.* GOROPHIUS BECANUS Germ. 20.
 Kieſa Belgico Kees quod est in altum aſſurgere Kees op. Hieroglyph. p. 104.

A 5

CA-

CAPUT II.

1. <i>Ordinis ratio.</i> 2. <i>Dubia questio.</i> 3. <i>Autores, quinam negent.</i> 4. <i>Dari Gigantes probatur.</i> 5. <i>E Virgilio.</i> 6. <i>Augustino.</i> 7. <i>Historicis variis.</i> 8. <i>Fazello.</i> 9. <i>Scaligero.</i>	10. <i>Bartholino.</i> 11. <i>Plinio.</i> 12. <i>Reliquiis Gigantum Witteberge.</i> 13. <i>Magdeburgi</i> 14. <i>Wormatia.</i> 15. <i>Arnstadii.</i> 16. <i>Objectio.</i> 17. <i>Solvitur à Bartholino.</i>

1. **A**n tequã disquiram^o unde, ubi, qualesve fuerint Gigantes, meritò quærim^o An unquam fuerint Gigantes. Variè nobis respondēt Autores, & adhuc sub iudice lis est. Qui negent sunt, & qui affirmant & rectius quidem plures: qui negant; *conantur omnia que non solum in prophanis, sed etiam sacris literis de Gigantibus leguntur, nunc figmentorum Poëticorum nomine, nunc per allegorias phisicas, interdum etiam morales, eludere.* ARNGRI-
3. **MUS** JONAS. l. l. c. *Crymogea.* Qui planè negant isti sunt, quibus cum AUGUSTINO res fuit *L. 15. c. 9. de Civitate Dei;* & qui illos sequuntur, h. e. Pagani & horum focii. Verba Augustini sunt: *Quippe non credunt etiam magnitudines corporum longè ampliores tunc fuisse quàm nunc sunt.* Horum è numero quoq; esse
- PHI-

PHILONEM *libr. sing. de Gigantibus*: non dubi-
to, cum omnia ea quæ de Gigantibus di-
cuntur fabulosa appellet, traducatque ad
allegorias. Nec alieni ab hac sententia vi-
dentur esse CHRYSOSTOMUS, DAMASCENUS,
qui tamen potius de loco Gen. VI. occupati
sunt. Sic & CYRILLUS vix excusari poterit,
dum sub initium *l. 9. adversus Julianum* scri-
bit nimis generaliter: *Mos est divina Scriptu-
ra, gigantes vocare agrestes & feroces & robu-
stos*. Saniores tamen omnes affirmant qua-
estionem ne & ipsi in luce historica, sole me-
ridiano clariore, cœcutire vespertilionum
instar, videantur. Nec tamen sine ratione
& virorum fide dignorum Testimoniis, quæ
omnia rejicere piaculo merito quis ducat.
Adducemus itaque clarissimorum Histori-
corum testimonia, exempla, ne imponere
aliis videamur, Poetarum quoque. Monen-
dum autē, non omnia quæ à Poetis scripta,
fabulosa esse, licet fabulosa sæpius intermi-
sta, Testis itaque est VIRGILIUS *l. 3. v. 616* ubi
Achæmenides loquitur.

*Hic me dum trepidi crudelia limina linqunt
Immemores socii vasto Cyclopi, in antro
De seruere, domus sanæ dapibusq; cruentis
Intus opaca &c.*

& quæ sequuntur ad *versum 679.*

Idem videatur in *Etna & libr. V. Aeneid v.*

35. Da.

35. *Daretem* describit magnæ staturæ majorisque roboris virum.

- - - *Caput altum in prelia tollit,*
Ostenditq; humeros latos, alternaq; jactat
Brachia protendens: & verberat ictibus auras.

Conferatur quoque HORAT. L. III. Od. 4.
nec non OVIDIUS *Metamorph. l. v. 352. seqq.*
quos volentes omittimus cum Testium locum sustinere fortassis non possint. AUGUSTINUS, ut oculatus testis prodeat probetque olim fuisse Gigantes, qui libro XV. de Civitate DEI cap. 9. scribit: *Sed de corporum magnitudine plerumq; incredulos, nudata per vestutatem, sive per vim fluminum, variosque casus sepulchra convincunt, ubi apparuerunt vel unde ceciderunt incredibilis magnitudinis ossa mortuorum. Vidi ipse non solus, sed aliquot mecum in Uticensi litore, molarem hominis dentem tam ingentem, ut, si in nostrorum dentium modulos minutatim concideretur, centum nobis videretur facere potuisse, sed illum Gigantis alicujus fuisse crediderim.* Hæc ille. Addit VIVES in *Comm. in h. l. Festo Divi Christophori cñ. salutatam* isse mus illum, ad maximum urbis nostræ templum, ostensus est nobis dens molaris pugna major, quem dicebant esse illius. De quo an verum fuerit hac vice non disceptabimus: Vid. AUREAM LEGENDAM SANCTOR. que vulgò Lombardica historia appellatur legend. 95. per tot. Præsertim cum toti adhuc
Histo.

Historiarum campi in hoc capite mensu-
randi veniant. PLUTARCHUS in Sertorio Ga-
binium Historicum secutus, tradit. Antei se-
pulchro in Mauritania à Sertorio ex indu-
stria diruto, cadaver in eo LXX. cubitorum ma-
gnitudinis repertum fuisse. PHILOSTRATUS in
Heroicis: Hylli Herculis filii cadauer novem
jugerum proceritatis in Phrygia jacere, & O-
restis corpus in Nemea VI I. & Hiacis XI.
cubitorum inventum refert. Adhac in
Assyriorum agro Orontis fluvii præruptam
ripam Ariadnis viri Æthiopis sive Indi (ut
quidam dixerunt) cadauer XXX. cubi-
torum magnitudine in lucem edidisse & in
spelunca Sigei montis depræhensum cadauer
Gigantis XXII. cubitorum, quem pro Trojanis
pugnantem Apollo interfecerat. In Lemno Gi-
gantis cadauer cum Calvaria plus quam dua-
rum amphorarum Cretensium capace, à Mene-
trate Stiriensi repertum. Hæc PHILOSTRA-
TUS in Heroicis. PLINIUS L. 7. c. 16. scribit: in
Creta Insula monte convulso cadauer XLVI.
cubitorum apparuisse. Libr. eod. 7. c. 2. tradit
extare homines quinum cubitorum: quin Æ-
thiopes ait octonum cubitorum. Lib. 6. c. 30. Syr-
botam Gentem octonum altitudine cubitorum
esse tradit. Se autem vidisse hominem decem pe-
dum Lib. 7. c. 10. MELA libr. 3. c. 4. tanta scri-
bit proceritatis apud Indos reperiri homines,
& corpore adeò ingenti, ut elephantibus etiam
ibi

ibi maximis sicut nos equis facile atq; habiliter
utantur. Quid de Indorum Gigantibus di-
catur vid. è GOTTFRIDI historia Antipodum,
infra capite s. n. 6. COLUMELLA libr. 3. c. 8. Ro-
manum fuisse civem Navium Polionem pede
longiorem quam quenquam longissimum. In
Mónasterio Tavistoke Comitatus Devonshire
visitur monumentum Ordgari & Mausoleum filii ejus, cui Ordulphi nomen, qui Gi-
gas habitus, quod monumenti insolita &
8. rara magnitudo ostendit. FAZELLUS, re-
rum Sicularum scriptor accuratissimus L:
prioris Decad. c. 6. scribit. Erix mons est in Si-
cilia notissimus, mons Drepani hodie vulgo no-
minatus. Ad hujus radices, qua orientem respi-
cit, cum rustici quidam, Anno salutis 1342. pa-
storali case fundande altius foderent in an-
trum immensum in ciderunt, in quo ingressi vi-
rum portentose magnitudinis sedentem depre-
henderant. (Cujus rei novitate prosternati, ex
antro ocyus fugam in oppidum, quod ad verticem
est, cepissent, civibusque quod monstri viderint,
referunt. Erycini excitati, armati antrum petunt.
Ex quibus complures facibus incensis specum
introgressi monstroq; (quod ut retulerant villi-
ci, in conspectu habebant:) tandem proximiores
facti, hominem non vivum; sed cadaver huma-
num proceram statura in sede positum, sinistra
manu baculo mali nautici instar innixum, nul-
laq; ex parte corrosum, cognoscunt. Tactus sci-
pio-

pcionis cortex confestim in cinerem solvitur, quo
clava plumbea, quæ è terra ad manum usque se-
dentis ascendebat, celabatur. Tactu & cada-
ver aque statim corrui; & in pulverem versum
est. Tribus solum dentibus molaribus ADMIRAN-
DAE magnitudinis & anteriori cranii parte, a-
liquot modiorum Siciliensium capace incorru-
ptis ac firmissimis relictis. Meminit & hujus
Exempli JOH. BOCATIUS l. 4. c. 68. Plurima
hic FAZELLUS c. l. exempla refert quæ omnia
huc transferre, loci angustia non patitur.
Unicum è tot addam in rei fidem. Johannes,
inquit, à Brachiis fortibus oppidi Maxareni
Comes cum Anno salutis 1516. ad vinea quam
sibi ibi plantaverat, tutelam domum fabricari
jussisset, fundamētisq; cementarii fossam para-
rent in cadaver hominis statura cubitorum cir-
citer XX. ligonibus impingunt & c. J. C. SCA-
LIGER sub. CCLXIII. se in Nosocomio Medio-
lani offendisse juvenem tantæ proceritatis ut
stare non posset. Neq; enim potuerat, inquit, à
Natura satis alimenti ad crassitudinem, robo-
risq; proportionem meditari, itaq; jacebat, ex-
plebatq; duos lectos simul junctos. De Pallantis
corpore refertur à pluribus invento Anno Do-
mini 1039. quod altitudine sua muros urbis Ro-
mæ equarit. THOMAS BARTHOLINUS, excel-
lentissimus Medicorum Historiarum Ana-
tom. Cent. 1. Histor. 38. p. 157. In Galliâ juvencu-
lam se vidisse testatur. Annorum XVIII. molis
Giganti-

9.

10.

Gigantea sed parentibus pumilibus natam, cu-
jus unica manus, inquit, tres viriles facile
exaequabat. qui p. 158. pergit: In Dania nostra
passim in collibus campisq; tumuli exstant cincti
lapidibus, quos gigantum fuisse communis est
fama: licet urnas sepulcrales effossi tegant ci-
neribus repletas. Sunt & ex ornamentorum reli-
quias de Gigantib^o conjectura. Annulos habet in
Museo Magnus Wormius, qui nobis pro armil-
lis sufficerent. Ipse Fibulam aerea baltheo in fibu-
lando aptū possideo, dono D. JACOBI MATHIAE,
quae in Cimbria eruta ejus ponderis est & ma-
gnitudinis, ut maximi Gigantis usibus dicatam
nemo ambigat. qui paulo post p. 159. pergit.
Nullum fere Museum Giganteis dentibus ca-
ret. Qui non descriptionē sed & figurā post-
modū Canini addit. PLATERUS l. 3. obs. Lucer-
niae vidit ossa Gigantum, ex quorum proportio-
ne depingi sceleton curavit decem & novem pe-
des longum. De Gabbara (Arabs fuit) Clau-
dii Caesaris etate, id est, circa annum Christi 43.
PLINIUS tradit, fuisse novem pedum & totidem
unciarum, i. e. septem brachiorum, ligneorum.
cum una quarta, & una decima sexta: ait Car-
danus. Fuere item (ait PLINIUS) sub D. Augusto,
semipede addito (scil. ad Gabbaræ staturam,
i. e. qui Gabbaram semipede excederent.)
quorū corpora, ejus miraculi gratia in condito-
rio Salustianorū asservabatur hortorum. Pusioni
& Secundilla erant nomina. Ajacis Telamoniū
Magni-

magnitudinem ex Pausania testimonio, majorem adhuc fuisse CARDANUS ratiocinatur lib. ii. subtil. Et quid externa narratio profequimur? hæc WITTEBERGA nostra monstrat 12. Gigantis ossa: nec non MAGDEBURGUM, 13 plurimæque Germaniæ civitates. WORMA- 14 TIAE Anno 1657. lapidem vidi, Baculumque Mali magnitudine, ut supra quoque è FAZELLO relatum: qui Gigantis fuisse refertur. Et sanè redolet ille antiquitatem, Giganteamq; machinam. Nec parva moles lapidis, qui rotundam quodantenº sed oblongam figuram refert: clarius dicam Cylindrum, in cujus latere utroque cavitas & in ipso centro foramen, quod baculi circumferentiæ convenit Gladium fuisse nonnulli existimant, lapidemque pondus adaidisse, der Knopff des Degens. Figura ejus hæc est:

B

ARNSTA- 15
 DII Comitū
 Schvvarzen-
 burgiorū se-
 de, in domo
 horto, quem
 celebratissi-
 mum habet,
 adjecta, visi-
 tur Ancilla,
 quam nar-
 tē 2021v ma-
 gnam

gnam appellant: die Grosse Magd, depicta,
cujus statura plurimū nostrā excedit. Duæ
man^o nostrarū, unā illā tegunt; & nec sic ho-
diè nostrum ævum Gigantibus destituitur.
Videatur CASSANION *de Gigantib. cap. 6.*
GOROPIUS BECANUS *in Gigantomachia.*

16. Dicit adversarius, hæc nostra esse, vel hu-
mana, quæ fidem mereantur quidem, sed
non necessariò: cum â testimonio humano
consequentia non valeat. Adducta quoque
membra & ossa Gigantū animalium aliorū
17. esse posse: exempla que particularia non
inferre totum Gigantum genus. Verūm
Respondemus, cum BARTHOLINO *L. c. p. 162.*
de Plateri Gigante. *Ne animalis alicujus cre-
damus ossa fuisse præter proceram istam statu-
ram nullo animalium generi convenientem, qua-
tuor ossa invenit, quæ in homine TANTUM ea
forma deprehenduntur, nempe, Pollicis os infi-
mum, molam, calcis os, scapulam cum clavicula.*
Ita ille huic objectioni solidissimè respon-
det. Quod exempla particularia attrinet,
de iis non facimus conclusionem, E. fuit
genus quoddam Gigantum: sed aliis moti-
rationibus & argumentis, petitis ex ipso
Scripturæ Codice, qui solidissima & plurima
suppeditat: Quare ad enodanda Scripturæ
dicta nos accigemus, quæ etiam totum Ge-
nus Gigantum extitisse olim sufficienter o-
stendent.

CA-

CAPUT III.

<p>1. Scriptura Gigantes
existisse probat.</p> <p>2. Locus Num. XIII. ex-
plicatur.</p> <p>3. Locus Jos. XIV. v. ult.</p> <p>4. Deut. III. v. 11.</p> <p>5. i. Sam. XVII. 3.</p> | <p>6. Explicatur.</p> <p>7. Quis Cubitus intelli-
gendus.</p> <p>8. Armorum quantitas.</p> <p>9. Locus 2. Sam. XXI. 16.</p> <p>10. Vindicatur.</p> <p>11. Aliud monstrum.</p> |
|--|---|

Nunc ut ad Scripturæ Codicem perve-
niamus, ipse non solum de corporum
Giganteorum existentia, sed & de toto ge-
nere Gigantum testatur: ut non credamus
hinc inde tantum aliquando extitisse Gi-
gantes, sed totum genus magnorum homi-
num fuisse: quo faciunt quam plurima Scri-
pturæ loca: Num. XIII. 33. 34. **וְכָל־הָעָם**
אֲשֶׁר־רָאִינוּ בְּחֹכָה אֲנָשֵׁי מְרוֹת:
וְשָׁם רָאִינוּ אֶת־הַנְּפִלִיִּים בְּנֵי עֲנָק
מִן־הַנְּפִלִיִּים וְנָהִי בְּעֵינֵינוּ כְּחַגְבִּיִּים
וְכָן הָיָינוּ בְּעֵינֵיהֶם: ^{2.}
Et universus
populus quem aspeximus, procera est statura.
Ibi vidimus monstra quedam filiorum Enac,
de Genere Giganteo, quibus comparati, quasi
locusta videbamur, & ita visi sumus in oculis
ipsorum. Ubi in fonte est vox וְכָל־הָעָם &
universus populus, quæ vox עַם non de u-
no, sed tota gente dici potest, significat e-
B 2 nim

nim turbam, populum, plebem: ab עַמִּים o-
 peruit. quod sua multitudine operiat terram,
 & est nomen multitudinis, S C H E R A B O no-
 tante b. v. Unde & de multitudine anima-
 lium dicitur, ut Locustis & c. vid Buxtorf.
 Additur porrò Filiorum Enacorum בְּנֵי עֲנָק
 מִן הַנְּפִלִים de Gigantibus, vel Giganteo
 genere, quod idem pluralitatem & totum
 Genus Gigantum sufficienter indicat. Ob-
 serva quoque, male hic à Vulgata nec
 non aliis Interpretibus poni loco Silluk
 Athnach. versu 34. cum loco (:) substi-
 tuendum sit (.) Jos. XIV. v. ult. וְשֵׁם הַכְּרוֹן

3. וְשֵׁם הַכְּרוֹן

לַפְּנִים קְרִית אַרְבַּע הָאָרֶץ הַגְּדוֹרָה
 בְּעַנְקִים הוּא *Nomen Hebron ante vocabatur*
Kiriath Arba, homo maximus inter Enakim
iste: quod de Individuo quodam agit, &
quidem nomine Arba, opinante LUTHE-
RO ad marginem, ubi addit von Arba einem
Riesen also genand / wie wir Teutschen sagen
Karlstadt / Arnstadt. Ubi additum contra
sensum Scripturæ à Vulgata, Situs est: cum

4. hujus nihil in textu sit. Sic & Deuter. III. II.

כִּי רַק-עֹיֵב מֶלֶךְ הַבְּשָׁן נִשְׂאָר מִיָּתֵר

הַרְפָּאִים הַנֶּרָה אֲרָשׁוּ עָרֶשׂ

בְּרֹזֶל הִלָּה הוּא בְּרַכָּת בְּנֵי עַמּוֹן

תִּשַׁע

חֲשֵׁי אֲמוֹת אַרְבֵּה וְאַרְבַּע אֲמוֹת

: רַחְבָּה כְּאֲמֵת־אִישׁ : *Solus Og Rex Basan reliquus fuerat de stirpe Gigantum, & monstratur lectus ejus ferreus, qui est in Rabbath, filiorum Ammon, novem cubitos habens longitudinis, & quatuor latitudinis, ad mensuram cubiti virilis Et v. 10. Basan vocabatur terra Gigantum. I. Samuel. cap. XVII. 5. scribitur*

וַיֵּצֵא אִישׁ־הַבְּנוֹיִם מִמַּחֲנֵי פִלְשְׁתִּים

גִּלְיָת שְׁמוֹ מִנֵּת גְּבוּהוֹ שֵׁשׁ אֲמוֹת וְזֵרָה :

Et egressus est vir inter utrosque, de Castris Philistinorum, nomine Goliath, altitudinis sex cubitorum & palmi. Et cassis area super caput ejus, & lorica squammata induebatur, porro pondus loricae ejus quinque millia Siclorum aeris erat, & ocreas areae habebat in cruribus, & clypeus areae tegebat humeros ejus: Hastile autem haste ejus erat quasi liciatorium texentium, ipsum autem ferrum haste ejus sexcentos siclos habebat ferri. VI. Cubitos reddit LUTHER^o. Sechs Ellen und einer Hand breit / 6. intellige mensurarias ulnas, Werck Ellen / quarum quaelibet continet mensuram 24 digitorum: notante GERHARDO cap. VI. Gen. part. 3. q. 1. p. 104. & sic quilibet Cubitus duob^o ferè pedib^o æquaretur; quæ & opinio PETRI MARTYRIS Com. in 1. Sam. XVII. est: qui expressis verbis dicit. Longissimi alii quidq³ homi-

nes habent in longitudinem quatuor cubitos ;
 iste habuit senos & palmum. Fuit ergo tertia par-
 te ac eo amplius quovis alio milite procerior.
 Quod verum est si de mensuraria ulna seu Cu-
 bito intelligas: (quamvis non ignoremus
 aliorum sententias circa Cubitum , quas
 partim in medio relinquimus, partim pla-
 ne rejicimus. Vid. HENISCHIIUS *Tract. de Assē*
& part. ejus h. v. Cubitus. B. ARIAS MONTANUS
in Thubal Cain. PETRUS MARTYR *c. l.* PERERIUS
in Gen. c. VI. disp. V. GERH. *in eund. l.* aliq; plu-
 res.) qui ex proportione hominis facile
 7. patescit. Nec alium h. l. posse intelligi Cu-
 bitū hoc modo evincimus, quod & PERERI-
 us notat; Si magni intelliguntur cubiti, vel
 ORIGENIS Geometricus, qui 6. cubitos con-
 tinet, vel quivis alius major nostro, seque-
 retur observata corporis humani propor-
 tione, Davidē caput Goliathi portare non
 potuisse, (corpus enim Goliathi longum
 esset pedes 54. caput vero octo pe-
 dum, hoc enim est 7. pars de 54. quæ propor-
 tio capitis ad corpus est) cum ipso por-
 tante majus fuisset. Sed nec minor quam
 6. cubitos ante dictos esse potuit, non enim
 suffecisset tantæ moli armorum, cum jam-
 dum plurimum ponderis ad qualitatem
 8. quàm quantitatem referatur. Numerabi-
 mus enim tantum ea, quæ in sacro Codice
 adduntur arma numerata: scil. pondus lo-
 rica

rica fuit 5000 Siclorum h. e. pondus 2400
 Philippicorum (nam ea Sicli proportio est,
 h. e. 156. librarum: si 16. Philippicos pro li-
 bra sumas. Ferrum hastæ 600 Siclorum h. e.
 300. Philipp. hoc est circiter 19. libra-
 rû. Facit 175 libras, excepta galea, ocreis, &
 clypeo. Homo autem justæ staturæ com-
 modè 1000 Philippicos nequit portare, hic
 vero fere 7000. si mille tantum pro galea
 ocreis & clypeo addas: ex quo patet pro-
 portionem quantitatis in duplum fere cre-
 visse, sed qualitatis, puta roboris, in qua-
 druplum. Sed diutius Goliatho scrutando
 immoramur alii nos expectant Gigantæ
 molis homines, & fortassis provocatores,
 uti hic populum Israeliticum probris affi-
 ciens. Horum Cap. XXI. 2. Sam. plenum
 fatis est. v. 16. וישבי בנב אשרו כילירי 9.

הרפז ומשקל קינו שלש מאות

משקל נחשת והוא חגור חרש

*Tum Jischbi-benob, qui erat e natis cujusdam
 Gigantis, cujus mucronis pondus erat trecento-
 rum Siclorum pondus, ex chalibe, eratque ac-
 cinctus novo. Ubi observa Interp. quendā male
 addidisse huic versui verba præcedentis
 versus: Cum autem defatigatus esset David.
 Cum tamen manifeste reclamet Accentus.*

B 4 (:) qui

(:;) qui facit finem versus : non verò Tip-
cha. (:) quod est in voce פרשתים quod
benè à JUNIO & TREMELLIO, ARIAMONTANO,
ANGLICANIS & aliis observatur. v. 18. Occi-
ditur Saph, itidem de genere Gigan-
tum. Tunc percussit Sibbechai Chusarbitis
: את־ספ אשר בילדי הרפדה :

h.e. Saph, qui in natis Harapha, vertète ARIA-
MONTANO. OSIANDRO, de stirpe Gigantum.
Quo modo fere & JUNIUS & TREMELLIUS &
alii. Vers. 19. Elhanan interfecit את־גלית
הגתי ועץ חניתו כמנור ארְגִיבִים :

10. Goliath Githaem, & lignum hastae ejus, velut
liciatorium textentium. Dicat quis, Goliath
jam ante occisus, de quo hæc verba reci-
tantur 1. Sam. XVII. Respondet Petrus
Martyr. Non est ille primus Goliathus, ut qui-
dam volunt, locus enim & tempus non congru-
unt, ille occisus est in juventute Davidis in val-
le Therebinti. Clari⁹ dicet loc⁹ 1. Paral. XX, 5.
וְיָךְ אֶל־חַנֵּן בֶּן־יְעִיר אֶת־לַחְמֵי אָחִיו

גלית הגתי ועץ חניתו כמנור ארְגִיבִים :

h.e. Percussit Elhanan filius Jahiris Lachmin
fratrem Goliathi Githai : & hastile ejus erat
sicut liciatorium textentium. Ubi iterum va-
rias Interpretum observa versiones, LUTHE-

R I-

RIQUE triumphum. PETRUS MARTYR. in Lo-
cum 1. Sam. XVII. scribit: Iste Goliath in 1.
Paral. XX. dicitur habuisse fratrem Lami
interfectum ad Belana in bello, quod David
gesit adversus Palestinos. Videntur utrique
fuisse filii Rapha. Porro sequitur non Gigan- II.
teæ solum staturæ, sed præterea notabiliter
mōtrosa homo: qui itidē filius Rapha: v. 20.

וְתֵהִי עוֹר מַלְחָמָה בְּנֵת וַיְהִי אִישׁ

מְרוֹן וְאַצְבָּעַת יָדָיו וְאַצְבָּעוֹת רַגְלָיו

שֵׁשׁ וְשֵׁשׁ עֶשְׂרִים וָאַרְבַּע מַסָּפָר

וְגַם — הָיָה יָלֵךְ לְהַרְפֹּאֶה :

h.e. Fuit adhuc bellum ad Gath, eratque vir
mensura (magnus) cujus digiti manuum &
digidi pedum sex & sex, viginti & quatuor nu-
mero, & ipse quoque natus erat eidem Gigan-
ti. quem locum vide 1. Chron. XX. v. 6. Ju-
dicum I. v. 10. Percusit Juda Scheschajum,
& Achimanem, & Thalmajum, qui Jud.
XV. v. 14. vocantur de stirpe Enac. Præter
hæc Scripturæ loca Vide Genes. IV. 5. cap.
XV. 24. Deuter. II. 11. 20. Jos. XII. 4.

cap. XIII. 12. plurimæque
alia.

A 5 CA-

CAPUT IV.

<p>1. Gigantum origo inve-
stigatur.</p> <p>2. Et terra nati.</p> <p>3. Orpheo teste.</p> <p>4. Hesiodo item.</p> <p>5. Ovidio.</p> <p>6. Homeri opinio.</p> <p>7. E Dæmonum con-
gressu nati.</p> <p>8. E fragmento Heno-
chi probatur.</p> <p>9. Filii Dei qui dicantur.</p> <p>10. Locus Gen. VI. expli-
catur.</p> <p>11. Variæ versiones.</p> | <p>12. Gigantes statura in-
telligunt quidam.</p> <p>13. Tyrannos alii.</p> <p>14. Objectio solvitur.</p> <p>15. Quæ vera Gigantum
origo.</p> <p>16. Mariani Valguarne-
ræ opinio.</p> <p>17. Thucidides corrigi-
tur.</p> <p>18. It. Philostratus.</p> <p>19. Poëtarum fabulæ ve-
ra continent.</p> <p>20. Natalis Comitæ My-
thologia.</p> |
|--|--|

1. **Q**UOD fuerint extiterintque Gigantes
sufficienter probatum esse arbitra-
mur: Unde fuerint & quænam eorum origo
nunc disquirendum est. Præmittimus au-
tem meritò varias variorum, etsi falsas opi-
niones. C. 1. n. 1. diximus, *Gigantum* nomen
idem significare quod terrâ genitos vel
terræ filios: Poetæ, qui illorum mos est, tra-
ducentes hoc ad suum negotium, fabulosè
tradiderunt: *Gigantes* è terra cœliq; sanguine
natos fuisse, quo tempore Saturnus pudenda Pa-
tris abscedit. Inde ORPHEUS lib. 8. sacri sermonis.
3. Hos

Hos ideo superi cuncti dixere Gigantes
Et terra quod sint nati & de sanguine Cæli.
Et HESIODUS in Theogonia.

4.

Sanguineæ quotquot gutta cecidere, recepit
Terra omnes eadem rursus volventibus annis
Horrendas peperit furias magnosq; Gigantes.

Hanc secutus opinionem ACUSILAUS
APPOLLIDORUS tamen l. 1. Terra filios tantum
fuisse existimat ab irata Opi sive Terra editos in
locum occisorum Titanum. OVIDIUS item l. 5. 5.
Fastorum:

Terra feros partus immania monstra Gigantes
Edidit. ——— ——— ——— ——— ———

HOMERUS Odys 1. Neptuni & Iphimedeæ fili- 6.
os existimavit. Alii ad Generationē Gigan-
tum transeunt, quæ fit ex commixtione
Dæmonis cum muliere. His annumeran-
dus AMBROSIVS, AUGUSTINUS, JOSEPHUS,
SEVERUS SULTITIUS, FRANCISCUS GEORGIUS 7.
TOSTATUS in cap. VI. Gen. q. 6. VALESIVS sacr.
Phil. c. 8. DELRIO, Disq. Mag. JONSTONO teste
de Nature Constantia propos. V. Art. 2. pag. 53.
aliique. Horum fundamentum est locus
Scripturæ Gen. VI. 4. הַנְּפִלִים הָיוּ בָאָרֶץ

בְּנֵי הָאֱלֹהִים וּבְנֵי אֲחֵרֵי-כֵן אֲשֶׁר

יָבִאוּ בְנֵי הָאֱלֹהִים אֶל-בְּנוֹת הָאָדָם

וַיִּלְדּוּ לָהֶם הֵמָּה הַגִּבּוֹרִים אֲשֶׁר לְעוֹלָם,

אֲנָשִׁי

: אַנְשֵׁי הַשָּׁמַיִם *Gigantes autem erant super
terram in diebus illis, postquam enim ingressi
sunt Filii Dei ad filias hominum, illaq; genuerunt, isti sunt potentes à seculo viri famosi.*

Non aliter existimantes quàm per אַנְשֵׁי הַשָּׁמַיִם
intelligi Angelos ut statuit PHILO
l. de Gigantibus JUSTINUS, ATHENAGORAS
CLEMENS l. 3. Stromat. TERTULL. de vera
virginitate. LACTANTI⁹ l. 1. c. 14. SULPITIUS SE-
VERUS l. 1. Historiarum Scripturae in Ortho-
dox. Tom. 1. pag. 500. nominantque An-
gelos Abram & Abaëlem. FRAG-

8. MENTUM HENOCHI tamen ex quo ori-
ginem opinio trahit, plures recenset, vide-
licet 20. quorum princeps Lenixas. Et factum
est (inquit fragile illud fragmentum) cum
multiplicati fuissent filii hominum, nataq; ipsis
filia pulchra & decora, ut eorum amore flagra-
rent Egregori, & unus alterum seduceret &c.
Et paulò post: acceperunt sibi ipsis mulieres &
inceperunt contaminari in ipsis, usq; ad diluuium,
pepereruntq; ipsis tria genera (hominū) Primum
genus erant Gigantes &c. Stat quoque ab illo-
rum parte Græca quædam versio, ubi filii DEI
vocantur Angeli; quæ tamen corrupta est,
aut non authentica: quod etiã AUGUST. L. 15.
de Civit. Dei c. 23. observat. Septuaginta Interpre-
tes, Angelos Dei dixerunt illos & filios Dei, quod
9. quidem non omnes codices habent. Verùm
אֱלֹהִים h. l. non Angelos sed filios homi-
num

num significat & quidem piorum, quibus
opponuntur בְּנוֹת הָאֵרֶם filiae hominum
h.e. impiorum S. Cainitarum בְּנֵי אֱלֹהִים
enim non nisi bonis Angelis tribuitur, in
quos nefarium hoc flagitium non cadit,
quæ expositio etiam cum ABEN ESRAE o-
pinione convenit, qui per filios Dei intelli-
git homines verum DEUM agnoscentes;
AUGUSTINI item *l. 15. de C. D. c. 21.* qui ita: *Filii
DEI dicuntur, vel quia tales olim fuerant, vel quia
eorum Majores hanc appellationem obtinuerant,*
& THEODORETUS inquit *47. in Gen. Filii
Dei nominabantur sicut nos à Christo dicimur
Christiani.* Ut de MERCERI aliorumque ex-
positione brevitatis gratia non sumus solli-
citi. Cadit itaque Gigantes ex congressu
Dæmonum cum milieribus ortos, vel ex i-
psa genuina textus expositione. PERRERIUS 10.
ut illum ISMAEL BULLIALDUS Episto-
la quadam nominat, Præ-Adamitarū pla-
stes. *System. Theol. L. IV. cap. VII. p. 217.* Na-
tos Gigantes, ex filiis Adami, qui postea
Judæi dicti, & filiabus gentilium existi-
mat: juxta suam hypothesein melius vix pote-
rat. *Etenim, inquit, cum vegetes & fortes Ju-
dæi a recenti formatione, qua Deus optimè habi-
tos compegerat, ingressi essent ad filias ho-
minum: Ratione illa qua fortes creantur forti-
bus, & divinum humano commissum, heroas ge-
nerat: creavere Filii Dei, filiabus hominum com-
misti.*

- misti, Gigantes; i. e. heroes, & viros fortes. Ita ille:*
11. *cujus opinio cum hypothese cadit. Manet quoque adhuc sub iudice lis, an h. l. recte intelligatur Gigantes: Indeque à nobis hic locus, ad probationem alias adducendus, jure omisus fuit, de quo nunc videbimus: quæ controversia in vocis הגפלים Homonymia (quam scientes volentes c. I. omisimus.) enodanda consistet, circa quam plurimi ante nos occupati fuerunt. VULGATA vertit *Gigantes*, cuius versionis veritatem, licet non planè rejiciat PERERIUS, labefactat tamen quodammodo: errareque existimat in eo quod colligat ex illo congressu filiorum Dei cum filiabus hominum primum natos Gigantes, cum tamen jam ante exstiterint.*
13. *AQUILA reddit οἱ ἐμπύπτωντες, iruentes: SYMMACHUS οἱ βλαστοί, violenti. LUTHERUS Tyrannen, PISCATOR Niesen: ex qua versionum varietate, varietas sententiarum manifestè apparet. Plurimi supra citatorum (n. 7. cap. 4.) arbitrantur intelligi Gigantes statura, natos è concubitu dæmonum &c. Alii vero Gigantes staturà, ferocissimos homines, crudelesque: huic subscribit DRUSIUS *Com. ad loca diff. Gen. p. 34.* PERERIUS *in h. l.* JUNIUS & TREMELLIUS. Et hanc sententiam *veriores**
14. *esse* PERERIUS, cum sua sit, pronunciat. Alii Tyrannos tantum intelligi arbitrantur, ita censet CASSIANUS. *Defectores.* AQUILA Sym-

MACH^o, PHIL^o Judæ^o, qui prolixius videatur apud PERERIUM. JOSEPHUS L. 1. *Antiq.* CHRYSOSTOMUS, DAMASCENUS, CYRILLUS, SIXTINUS ab AMAMA, RIVETUS. Excell. Clarif. SENNERTUS. P. P. *hujus Academia Linguarum Celebratissimus, Præses hujus dissert. Dn. Patronus Promotor ac Hospes colendisissimus in sing. disputatione.* quæ cum uberius hac de materia tractet, nolo ista huc transcribere. Quam meritò etiã nostram facimus. PERERER^o L. C. Gigantes nõ staturã sed qualitate intelligit: verba sunt *Gigãtes*, i. e. *Heroas & viros fortes: quales explicãtur loco eodẽ per potẽtes & viros fama seculo suo illustres.* Non 15. enim obstant loca Parallela quæ נפיליִם Gigantes esse ostendunt, qualia supra c. 3. adducta, non enim ibi vox נפיליִם hoc evincit sed circumstantiã, additur enim staturæ proceritas, armorum quantitas &c. Unde facile Gigantes fuisse colligi potest. Nec tamen ideo negamus Gigantes ante diluvium extitisse, sed tantum ex h. l. probari posse negamus, contra VULGATAM & PISCATOREM. Quænam ergo vera & genuina 16. Gigantum origo? Num singulariter à DEO creatos quis assereret? Et si naturaliter genitos asseramus, quis contradiceret? Si enim natura hominis aberrare potest in defectu, ut *Pygmæos & nanos* proferat, quidni & in excessu peccaret, proferendo Gigantes seu

ma.

maximæ staturæ homines? E' Pygmeo Gigantem natum scimus, exemplumque aliud ex BARTHOLINO supra adduximus cap. 2. Quidni ergo è justæ staturæ homine staturâ

17. excedentem nasci posse credamus? CLUVERIUS in *Sicilia antiqua libr. 1. c. 2.* asserit: *Elisa, Javanis Filii, Japhetis nepotis, Noachi Pronepotis, fuisse posteros, ac primis statim post terrarum inundationem temporibus, post confusionem ad Babylonem primæ lingue in gentium per omnem orbem dispersione, in Insulam hanc trajecisse: ex doctissima dissertatione sagacissimi Viri MARIANI VALGUARNERA libr. de primis Siciliæ, Italiæq; cultoribus.* Hi an

18. Cyclopes fuerint dubitatur. Malè itaque antiquus Auctor THUCYDIDES neque genus eorum, neque unde venerint, nec quo abierint compertum se habere, scribit: Verba ejus sunt: ἔτε τὸ γένος ἔχειν εἰπεῖν, ἔτε ὁπόθεν εἰσηλθόν, ἢ ὅποι ἀπεχώρησαν.

19. PHILOSTRATUS planè originem Poetarum fabulis ascribit. Δίεισι δὲ ταῦτα ὁμηροῦ, ἀποπεμὼν τὸ λόγος, καὶ ἀναπνεύς ὀδυσσεὶ μάλλον. δὲ ἐν κυκλώπων τὴ αὐτῶ ἐπειροῖσθαι γένος ἰδαμῆ τῆς γῆς Φήντες. λαίεργονες τὴ ἀνετυπώθησαν, ἄς ἰδαίς ὀιδεὶν ὄπῃ γενόμενοι. Id est: Percurrit hæc Homerus; Troicum abscindens sermonem, Ulyssiq; potius enim dedicans propter quem Cycloperum ab eo excogitatum est genus, quum nusquam terrarum fuerat.

fuertint ; expresſique Leſtrygones, quos nemo
nbi unquam fuerint novit. Mirum tamen
cuiquam non accidat Poetarum fabulas in
hac re varias eſſe, vera enim falſis miſcuerunt,
ut quaſi melle obducta, felle plebi in-
gratior amariorque, antiqua partim hiſto-
ria, partim Philoſophia, iterum producirer-
tur. Eleganter hæc VIRGILIUS in *Ætna*.
Mentiti Vates ſtygias undasq; canesq;
Norunt bella Deum, norunt abſcondita nobis
Conjugia & falſa quoties ſub imagine peccent
Taurus in Europen, in Ladam candidus ales,
Juppiter ut Danaæ precioſius fluxerit imber.
Debita carminibus libertas iſta. - -

Quæ omnia eleganter NATALIS COMES 27.
in *Mythologia* pro more exponit, qui non
minus occupatus in enodanda Gigantum
hiſtoria lib. 6. c. 21. allegoriisq; Poetarum
evolvendis. Cujus verba etſi mutila, muti-
lo tamen neutiquam ſenſu, adducam. *Di-*
cti ſunt, inquit, Gigantes Terra & Cœli filii, ex
parricidio propè nati, & ex crudelitate Satur-
ni in Patrem, quia nihil propè boni ex adulte-
rio & illegitimo congressu naſci conſuevit. Alii
tamen Neptuni & Iphimedeæ filios putarunt,
quia crudeles & inhumani. Neptuni dicuntur
Filii, quippe quorum corpora, ob humorum copi-
am à Sole minimè digeſtorum, bonitatem mo-
rum neſciant, cujus radii non ſolum educandis
corporibus, ſed etiam moderandis animis mor-
talium plurimum conferunt. Quid verò eſt ali-
C ud Iphi-

ad Iphimedeā, quam pertinax & infixa in animo cupiditas neque consilio, neque rationi cedens. Id ergo nihil aliud esse crediderim, nisi imprudentes homines, quibus libido & impetus animi dominatur. Hæc ille quē omnino vide.

CAPUT V.

1. An hominum statura imminuta?	6. Serarii Responsio.
2. Opinionis affectus.	7. Aliæ rationes.
3. Argumentorū Examen.	8. Prima examinatur.
4. Locus Jos. XIV. vindicatus.	9. Cubitorum ratio.
5. Alia expositio.	10. Contraria argumenta.
	11. Faxelli aliorumque opinio.

1. **C**um de prima Gigantum origine quaeritur, haud absurda non nemini videri posset opinio: Primos parentes Adamū Evamque Gigantæ staturæ fuisse, staturamque istam decrevisse paulatim: prout JUVENALIS existimat.

Et genus hoc vivo jam decrescebat Homero

Terra malos homines nunc educat atq; pueros.

Et VIRGIL. *Æn.* 12.

Vix illud lecti bis sex cervice subirent:

Qualia nunc hominum producit corpora tellus.

Con-

Consentiunt in hac opinione ESDRAS l. IV. 2.
c. V. v. 52. seqq. CYPRIANUS, contra Demetria-
num. HIERONIMUS MAGIUS l. 1. Miscell. c. 4.
CONIMBR. l. 8. Phys. c. 2. q. 3. & l. 1. de generat
c. 3. PLINIUS l. 7. c. 16. VARRO apud Agellium
l. 3. c. 10. quos vide apud LIPSIUM l. de Stoica
Philosophia. Patres quoq; HERONYMUS, in
cap. 27. Matth. AUGUSTINUS L. 15. c. 9. de civi-
tate DEI. MOSES BARCEPHAS in l. 1. de Para-
diso c. 14. JOHANNES LUCIDUS l. 1. de emenda-
tione temporum. GENEBRARDUS in sua Chro-
nographia. JUL. CAESAR SCAL. de Samojithis
populis, & novissimè licet forsàn non seriò
Vir Plur. Rev. Excell. Dn. DAVID CHRISTIAN
SS. Theol. D. Ejusdem & Mathematicum olim
P.P. Acad. Giessena, Dn. Parron^o, Promotor ac
olim Hospes colendisissimus, nunc verò Super-
attendens Eccles. S. Goarens. meritisissimus. in
Systemat. Geogr. L. 1. cap. 10. p. 208. seq. Quo-
rum argumenta brevibus & modeste exa-
minabimus. Pugnans plerique Exemplis 3.
partim, partim dicto Scripturæ, partim
rationibus: Exemplis AUGUSTINUS aliq;
quibus facile occurritur. Cum Exempla
specialia non faciant conclusionem gene-
ralem. Alii dicto Scripturæ sacræ. h. e. loco
Josuæ. XIV. vers. 15. verba textus sunt. 4.

וּשְׁם חֲכָרָן לְפָנִים קִירֵת אַרְבַּע

C 2

האדם

הַחַיִּים הַגְּדוֹלִים בְּעֵנָקִים הָיָה :

qua juxta Vulgatam ita sonant : *Nomen Hebron antea vocabatur Kiriath Arba, Adam maximus ibi inter Enakim situs est.*

Verum facilis est Responsio: falsa est ver-
sio, quod patet ex textu originali, אַדָּם
nim non semper est nomen proprium, sed
est appellativum significans hominem.
LXX. aliter exposuerunt. *Nomen autem E-
bronis, olim Arba, precipua urbs Enakim ista.*
BENED. ARIAS MONTANUS in Bibl. Ebraicis.
*Et nomen Chebron, a. facies (antea fuit)
Chiriath Arbah. Homo magnus (inter tor-
quaros fuit) in Hanachim ipse. Et JUNIUS.*
*Nomen autem Chebronis antea fuerat Urbs
Arbahim, is homo ille maximus inter Hanake-
os fuit. Et LUTHERUS. Aber Hebron hieß vor
Zeiten Kiriath Arba der ein grosser Mensch war
unter den Enakim. ubi & Glossam vide.*

5 BERESCHIT RABBA Kiriath Arba dicta vult,
quia illa vox quatuor significat, & quatuor ibi
habitaerunt viri sancti, Abraham, Eschol, Aner
& Mamre: Ibi profugati quatuor reges, ab Abra-
ham: sepulta quatuor celebres foeminae, Eva, Sara
Rebecca, Lea: totidemq; celeberrimi viri Adam,
Abraham Isaac & Jacob. Vide GLASSIUM Philol.
Sacra l. III. Tract. 1. Can. XVI, n. 3. p. 417. alias

2 57. ed. Francf. SERARIUS respondet. *Hebraice
ad verbum ita legitur: . Et nomen Chebronis an-
tiqui-*

riquitus erat Cariatb Arba. Hic homo magnus
in Enakim ipse. Quis vero hic homo? nisi de quo
sermo fuerat Arba, & quis inter Enokim magnus
prater Arba? Parentis primi nulla facta mentio
neque inter Enakim is fuit, sed ante ipsos om-
nes, imò & ante omne quicquid usquam est ho-
minum. sic ille. Hæc ex dissertatione nostra Phi-
tolog. Histor. Geograph. de PARADISO, habita
olim Giessæ Cattorū Annò 1657. cap. 25. p. 63, cum
nostra sit, jure adducimus. Vide quoque
f. c. JONSTONUM de Naturæ Constantia Prop.
V. Art. 2. pag. 48. qui etiam ad sequentia
respondet. Rationes denique Excel-
lent. CHRISTIANI adductas, eo levius
tangam, cum sciam, ejus assertionis rigero-
sum asseclam non fuisse, cum contraria hinc
inde asserta satis hoc arguant. Verba ejus
sunt. Ut ita credant Geometra & Geographi,
Persuadet res ipsa, cum enim aliquot populorum
pedes inter se comparant, animadvertunt Tole-
tanum breviorē esse Heidelbergico, Heidelber-
gicum Hetrusco, Hetruscum vetere Romano, It-
lum Attico, Atticum Gallico, Gallicum Ægyptia-
co &c. Cujus differentia non prodigiosa quidem
sed manifesta tamen & non contemnenda, non
alia illis occurrit ratio potior, quam quod, quo
antiquior quisque pes, eo & longior sit. Sic olim
Italici & Græci Galli erant prociores, nunc dis-
crimen illud non apparet, quia tum It alorum tum
Gallorū pleriq; à Germanis & Cimbris sunt orti.

&c. Cum ergo ex aliquot Scriptura locis colligamus, fuisse apud Hebræos tres Cubitos quorum maximus, minimo duplo major: quid obstat quominus credamus, homines Adami & Noachi temporibus, ut decuplo $\mu\alpha\rho\theta\epsilon\rho\sigma\epsilon$, ita saltem duplo proceriores fuisse, quam inde esse coeperint a temporibus Mosis? Hæc ille. Prima ratio est à pedum varietate, quæ tamen non magna est, ipso fatente, licet manifesta. Pes Græcus & Augustanus idem est, Romanus antiquus, Colotianus dictus semiuncia major est pede Græco: Lutetianus Budei multò major Romano est Græcoq;: nec tamen tantò major ullus pedum, ut quovis usitato duplo major sit. Nec valet ratio; antiquiores pedes esse majores, cum Lutetianus Romano Græcoq; quidem major, neutiquam tamen antiquior Sic & Augustanus Romano major, nec iterum tamen antiquior. Secunda ratio desumpta

9. est à cubito Scripturae Sacre, qui tamen non ab omnibus triplex statuitur, & quorum nullus duplo major est minimo. Agricola duplicem Cubitum Hebraicum facit, unum æqualem Romano, palmorum sex: alterum palmorum septem, ut sit Cubitus & palmus, digitorum 28. unde & Palmi-Cubitus dicitur. Alii sacrum à Josepho explicatum addunt, qui sit duorum pedum Romanorum & semis, ut duo tales cubiti sint æquales passui Geometrico quinq; pedum. Refert HENISCHIUS Tractatu de Assè & partibus ejus

p. 61.

p. 61. Nullus horum minimo duplo major est. Sic & ORIGENIS plurimum duplam proportionem excedit: unde non video, quare statuenda Adami posterorumq; proceritas ex hoc principio. Ut taceam MUMIAS Lugduni Batavorū à me visas, eādē servare staturā cū nostra, cū tamē antiquissimæ sint. Ad-
dimus porrò nostras rationes in ipso Codice fundatas. Prima est à speciali relatione de Gigantum mole in Scripturā, quam cap. 2. e variis locis adduximus. II. Deum non admittere destructionem creaturæ nobilissimæ, seu potius imminutionem corporis, cum in aliis illam non admiserit III. Sequitur monstruosam nostram esse staturam, cum non sit in legitimo naturæ ordine, vel si hæc nostra monstruosa non est, Adami tamen monstruosam fuisse, quod tamen absurdum IV. Si Adam nobis duplo major fuit, decreveruntque corpora usque ad Israelitarum tempus, ut nostræ staturæ fierent, reliquum nobis nihil supereresset staturæ: servata mutationis proportione: cuius contrarium tamen is novit, qui hominem, imo qui seipsum novit. FAZELLUS rerum Sicularum posterioris Decad. libr. 1. c. 1. p. 218. linea. 3. Proceritatem staturæ usque ad Noachum ejusque posteros refert. Verba sunt: *Intanto tamen rerum humanarum discrimine, solum ex Gigantibus Noa (quem Janum fuisse Berossus*
C 4 refert)

10.

II.

a-
m
uo
bi
il-
e-
io
na
us
Co-
de
a-
us
or
fle
oq;
or
um
ota
ab
um
ola
ua-
rum
un-
ose-
lum
t &
fert
ejus
, 61.

refert) pium atq; inter tot enormia vitiorum
 monstra invictum, tribus cum filiis Semo, Japhe-
 to, & Chamo, ac sua filiorumq; uxoribus, ad resti-
 tuendum post cladem genus humanum, servari
 placuit. AUGUSTINI verba sup. cap. 2. adduxi-
 mus, ubi vide. NAUCLERUS & BEROSUS teste
 H. MUTIO L. I. Rerum German. Tuisconem Gi-
 gantem fuisse asserunt.

CAPUT VI.

1. De Habitatione Gi-
gantum.	11. Quomodo in Nor-
wegiam venerint.
2. Sicilia Incola.	12. Modus monstratur.
3. Aliis alibi habitavüt.	13. Lingue Hebrææ apud
Norwegos reliquæ.
4. Contrariū asseritur.	14. Fazellus allegatur.
5. Palestinam incolue-
re.	15. In Germania exti-
tisse probatur.
6. India Insula Gigan-
tes habent.	16. Modus habitandi.
7. De Migratione Gi-
gantum.	17. Montium incola.
8. In Norwegiam mi-
grarunt.	18. Antra habitarunt.
9. Probatur è Saxone
Gram.	19. Ad declivia mon-
tium venere
10. Alia argumenta.	20. In planitie ERRA-
RUNT.

I. **N**unc habitationem terrasque Gigan-
 tum scrutabimur & explorabimus.
 Præmittimus Pœtas, ut levioris armaturæ
 mili-

milites, tentent illi, an fugare hostem possint, victis his Triarios substituemus per spatia VIRGILIUS in *Ætna* in Siciliam locat Gigantes, usosque fornacibus illis *Ætnæis*: verba sunt & versus:

*Illis Cyclopas memorant fornacibus usos.
Cum super incudem numerosa in verbera fortes,
Horrendum magno quaterent sub pondere fulmen.*

Etl. 3. *Æncid.* v. 568.

- *Fessos ventus cum Sale reliquit,
Ignariq; vie, Cyclopum allabimur oris.
Portus ab accessu ventorum immotus, & ingens
Ipse, sed horrificis juxta tonat Ætna ruinis.*

Quod ex HOMERI *Odyss.* l. 9. desumptum est verba ejus in latinum versa sonant. h. m. *Hinc ultra uavigamus, tristes corde, Cyclopumque ad terram superborum exlegumq; venimus.* &c. Huc quoque facit EURIPIDIS ille Dialogus, dictus *Cyclops* inter *Ulyssem* & *Silenum* quem Græcum quidem, brevitatis studiosi tamen in Latinum versam adducemus.

Ul. *Quæ hæc est terra & quinam eam habitant?*
Sil. *Ætneus est tumulus Sicilia altissimus.*

Ul. *Mania verò ubi sunt & urbis turres?*
Sil. *Nulla sunt, tumuli isti sine hominibus sunt hospes.*

Ul. *Quinam verò hanc habent terram, estne aliquod genus ferarum?*

Sil. *Cyclopes antra habentes, non tecta domorum.* C 5 Ul:

Ul. Cui parent? an populare est imperium?

Sil. Vagi sunt Pastores, nec ullus alteri ulla in re pareat.

3. Alii ad *Phlegræos* campos, alii ad *Pallenem* restringunt, quod *ISACIUS* probat. Quidam *Pithecusas* vocatas *Insulas Gigantum* fuisse putarunt, atque in *Phlegræis* agris commissum fuisse prælium, qui locus est pagus in
4. Thracia. Historici tamen terram totam *Siciliæ Cyclopibus* tribuunt. *PHIL. CLUV. Introd. in Geogr. lib. 3. c. 42. Incolas habuit Sicilia primos Cyclopas, & Læstrigones, id est, Gigantes, Gentes barbaras & truces, ut historiis ac fabulis ossa in amania passim in Insula reperta fidem faciunt.* *FAZELLUS Decad. post. l. 1. c. 1. prolixius quam huc transcribi potest, Gigantes Siciliæ Incolas facit. Sed an indigenum an aliunde, atq; unde tandem in Siciliam hoc hominum Genus advectum, sedem sibi Insulam delegerit, Scriptorum nec dum satis discussa decisaque est opinio. Trogus namq; & qui cum eo sentiunt, Siciliæ indigenas & ex sese oriundos tradunt. Didymus autem aliq; & plures autores Græci, genus esse Threicium & subinde varias incoluisse Regiones, & imprimis Curetida que Acarnania, atque inde in Siciliam advenisse contendunt. Proinde si ad iudicium fides est redigenda ab Armenia eos in Siciliam primum advectos liquet. Hæc ille de Gigantum horum migratione, in Siciliam usq; Sed contenti his non sumus, nec possumus*

mus esse. Siciliam habitârunt Gigantes sed non solam. *Palæstinam* incoluisse is negabit, 5. qui Codicē non legit sacrum X. Gen. XIV. 5. notanter de loco habitationis Gigantum scribitur. *Percusserunt Rephaim in Astaroth Carnaim & Zuzim cum eis in Ham & Emim in Save Ciriathaim.* (Save Lutherus reddit in dem Felde.) Mentio fit Rephaim & Emim, qui habitârunt ad montes Galaath, vicini Damascenorum & Phœnicum, ut ex antiquis Cluverii tabulis apparet. Horum vicini Ammonitæ, quorum terra etiam reputata est pro Gigantum terra. Deut. II. 20. expresius, Item. c. III. v. 13. quānam Gigantum terra fuerit dicitur. *Reliquam partem Galaath & omne Basan Regni Og, omnem Regionem Argob, cunctaque Basan hæc, vocabatur terra Gigantū.* Et quid multis? Num. XIII. tota Palæstina pro terra Gigantū reputatur. *Vidim⁹ enim Gigantes ibi.* Præterea & in aliis terris Gigantum genus inventum quis ambigat? AMERICUS VESPUTIUS secundo itinere, in America Insulam invenit Gigantum, | verba describentis GOTFRIDI in *Historia Antipodum.* 5. West-Indianischen Historien anderen Theil pag. m. 225. de Anno 1409. sunt hæc: *Wie sie nun auff dieser Insul nichts bekommen mochten / zogen sie von dannen und kamen in eine andere Insul / und weil sie anfangs keine Leute vernahmen / meyneten sie / daß sie ganz unbewohnet seyn* 6.

seynd müste/ da sie sich aber auff's Land begaben/
wurden sie im Sand etlicher grossen Fußsta-
pfen gewahr/daraus sie vermuthen kontē/ wie
in dieser Insul grosse Leute und Riesen wohnen
müsten/welches sich den nachmahls außgewie-
sen/ dann als ihrer neun einen Weg nachgan-
gen/in Meynung frisch Wasser zu finden/kom-
men sie auff eine Meilweges zu fünff Häusern/
darinnen sie zwey grosse Weiber mit dreyen
Mägden antraffen/darüber sie sich hefftig ver-
wunderten. & paulo post. Da kamen in die
36. nackende Männer / welche ein groß theil
größer als die Weiber waren / und am Leib so
wohlgestalt / daß es wohl zu sehen war. & i-
terum: Diese Insul nenneten nachmahls die
Spanier der Gigantē/oder Riesen Insul/weil
sie diese grosse Leute daselbst angetroffen hat-
ten. Idem GOTTFRIDUS in Capo de S. Hele-
na olim fuisse Gigantes statura procerissi-
ma narrat, *parte 1. p. 87.* Die Landsleute sagen:
daß vor alten Zeiten / grosse Leute über Meer
auf Flossen dahin kommen sind/welche mit den
Unterschencckeln vom Fuß an biß ans Knie die
gewöhnliche Manns-Länge noch übertroffen
haben / und finden sich noch anjeko überaus
grosse Menschen-Beine in diesen Orten und
Stücke vom Rinnbacken so vierzehen Unzen
wegen. &c. Ad fluvium Maravvin Moreshe-
go. Civitas Gigantium est. Und wie Herr
HARCOURT erzehlet / so seynd solche Inwoh-
ner

ner viel grösser als die andern Einwohner in
Guivana : tragen auch nach dem sie über alle
mass gross und lang seyn/sehr grosse Bogē und
Pfeile. Wie andere Indianer referiren / sol-
len sie viernahl grösser seyn/ als sonst die Ein-
wohner in gemein. *Id. part. 1. pag. 162.* Sasque
Sanahoki ad fluvium Bolis (à Bolo Armeno)
Gigantes sunt quorum & staturam & vesti-
mēta idē GOTTFRIDUS *part. 1. p. 125.* tradit, de
voce verba addam. Ihre Stimme lautet als
wenn sie aus einer tieffen Hölen herkommen/
ja wie ein grosser Echo und starcker Wieder-
hal. In Provincia Patagonum dicta, Gigan-
tes habitare MAGELLAN^o expertus est. Ver-
ba GOTTFR. *part. 2. p. 244.* sunt. Eines Rie-
sen daselbst am Ufer ansichtig worden / der so
gross gewesen / daß ihm die Spanier kaum an
den Gürtel gangen / nachmals haben sie noch
einen 10 schuch hoch gefangen / welcher ein
Korb voll zwey backen Brod auff einmal auff-
frass / und einen halben Eymel Wasser in ei-
nem Athem außsoff. Sed sufficiāt hac de Gigā-
tum habitatione : nunc de Migrationibus
quoque paucis. ARNGRIM JONAS. *Crymo-
gea seu rerum Islandicarum L. 1. c. 4.* scribit,
Arctoi orbis primos Incolas Gigantes
fuisse. *Ajo sanè inquit, primos Arctoi orbis
incolas fuisse Gigantes.* Et certè non sine ratio-
ne testibusque dixit : SAXO GRAMMATICUS
in *Prefatione Danie suæ ita scribit, Danicam*
verò

7.

8.

9.

verò Regionem Giganteo quondam cultu exercitam eximia magnitudinis saxa veterum bustis ac specubus affixa testantur. Quod si quis vi monstrosa parratum ambigat; quorundam montium excelsa suspiciat dicatq; si callet, quis eorum verticibus cautes tanta granditatis invexerit? inopinabile namq; quivis miraculi hujus estimator advertet, ut molem super plano minimè aut difficile mobilem, in tantum montane sublimitatis apicem, simplex mortalitatis labor, aut usitatus

10. humani roboris conat^o extulerit. Ubi ARNGRIM addit nonnulla Gigantum in Norrvegia exempla & recentiora quidem, de Doffrone Gigante (Christopherum existimo quem abbreviatè Toffer & Doffer vocant,) de Dumbone (qui forte Dūbslavius vel Dubslavius quod Septentrionalium familiare nomen.) à quo Sinus Botticus vel Bothnicus olim Dumbshaff dictus est. (Fortassis Dubislavs Haven seu portus.) qui Naumachia solus cum 18. Gigantibus confligens 12. eorum interfecit: deque plurimis aliis, quos ibi vide, ne alienà operà nostras compleamus paginas. Addit nomen Provinciæ conterminæ Norrvegiæ seu Finmarchiæ, quæ Niesaland dicta est. It. Jötum Hemar. i. e. der Jöten Hemar. Jöt enim Gigantem significat, qui & Rämpper dicti h. e. athletæ. Unde constat sufficienter Norrvegiæ Incolas Gigantes fuisse, Unde a. venerint

rint merito quæritur? & brevibus ut aga- 11.

mus, è *Canaan* venisse dicimus. Non enim omnes *Cananæos* interfectos ab *Israelitis* PROCOPIO placet, quod & ex *Scriptura Cod.*

JOSEPHO aliisq; patet: *Cananaei enim cū in ex-* 12.

pugnabilem viderent advenarum exercitum

Patrios fines deserentes in Ægyptum vicinam

migrarunt, ibique numero ac Sobole crescentes,

cū non satis commodum tantæ multitudini

locum invenissent, in Africam penetravere. Ita

PROCOPIUS, qui addit: *in Numidia Civitatem*

Lingen edificasse, ubi duæ ex lapide albo colu-

mnæ, propè magnum fontem constitutæ, in qui-

bus Phœnicum lingua literæ sunt ejusmodi:

NOS SUMUS CANANÆI QVOS FU-

GAVIT JESUS LATRO.

GENEBRARD^o *Chron. l. 1. p. 35.* in Germaniã

devenisse asserit *Horum reliquiæ, inquit, tra-*

duntur migrasse in Germaniam, Sclavoniam &

regiones vicinas. BODINUS method. inst. c. 9. ait.

Cananaei ex agro Palæstino ab Hebræis ejecti in

Illyricum & Panoniam migrarunt: quæ invi-

cem sibi contraria non sunt: PROCOPIO e-

nim in Numidiam migrarunt. GENEBRAR-

do in Germaniam, BODINO in Pannoniam,

non uno eodemque tempore: Ex Ægypto

enim in Numidiam venire, inde navigato

mari in Siciliam, l. & Hispanias, trans navi-

gato Fr. Gibraltar, ex Sicilia in Italiam,

inde in Hungariam vel Germaniam

quæ

- qua ex inspectione tabulae commode ap-
 parent. Ex Germania ad Jötlandos, Da-
 nos, Svecos, Norvvegos &c. pervenisse ab-
 surdum nõ est; A sportata secum ut proba-
 bile est parte quadam linguæ suæ, quæ hinc
 inde elucere videtur, in monumentis vetu-
 stioribus. De *Nephil Heimar* ARNGRIMUS
 1. c. & *Carnephil* dicit; se aliis scrutantum re-
 linquere. Quid absurdi esset, si mistum no-
 men diceremus, scil. Der Nephilim Hemat
 seu patria. Idẽ. *Gothos* & *Gëttos*, qu. Jöttos,
 h. e. Ritesen / qui & Jöten dicti, appellatos
 existimat, liberã sane, nec absurdã tamen
 conjecturã. In Siciliam diximus è Numi-
 dia migrasse Gigantes: FAZELLUS testis est
 supra cit: Proinde si ad iudicium fides est re-
 digenda ab Armenia eos in Siciliam primùm
 advectos liquet. Quod præter Mosen, Berosus
 alique fidelissimi, vetusta hujus originis, illo-
 rumque Scriptores temporum ab humana cla-
 de historiam exorsi, palam posteritati contesta-
 tum reliquerunt: In Germania Gigantes
 extitisse plurima adhuc Documenta asser-
 tionem hanc probantia, extant: Præter illa
 namque c. 2. adducta, hoc addo de WOR-
 MATIENSI GIGANTE, quẽ CORNEUS SIGFRI-
 DUS vicit superavitque: CORNEUS dictus est,
 quia tota cutis cornu obducta erat. Ser-
 pentes enim vermesque magnos collegit,
 isto ubi nunc Wormatia sita est, loco, (un-
 de &

de & nomen habet) cremavitque; unde ri-
vulus fluxit, (Vulgi hæc traditio est, sed nec
historiæ dissentire videntur, licet alia atq;
alia facie.) quo tacto digitus Sigfridi cor-
neus factus: quo viso totum lavavit isto hu-
more corpus, quod itidem cornu obdu-
ctum, corneo Sigfrido nomen dedit, qui
postmodum cum Gigante pugnam iniit,
redemitque captivam Regis filiam. Habe-
mus loca habitationis & migrationes: 173
nunc paucis habitandi modum describe-
mus, Authorum operâ. Cyclopas montes
habitarunt primum, ubi terræ admisit ra-
tio & situs, idque *ob recentem diluvii memo-*
riam, teste FAZELLO post *Decad. l. i. c. i. p. 219.*
ne eandem aquarum vim, qua sui maiores fue-
runt obruti, experirentur. HOMERUS *Odyss lib.*
9. testatur idem, verba sunt vertente CLU-
verio:

- *Celsorum montium inhabitant cacumina.*

Qui alibi Gigantem Monticolam vel
montanum appellat.

Infandi Cyclopes-altis montibus errant.

& v. 655.

Vix ea fatus erat, summo cum monte videmus

Ipsum.

Sic & illi, qui Arctoum orbem occupa-
runt, monticolæ fuerunt, teste ARNGR. JONAS
SAXONE GRAMMATICO, cujus verba *sup. hoc c.*
adduximus.

D

in

18. In his in montibus antra habebant, & cavernas, seu speluncas, in quibus sese ab omni caeli injuria tuebantur. HOMERUS l. c. addit.

In Speluncis cavis. - - - -

Et VIRGILIUS *Lib. 3. v. 617.*

- - - - *Vasto Cyclopes inantro*
Deferuere. - - - -

Ubi cadavera Gigantum inventa fuerint, supra cap. 2. vidimus: quo B. L. remitto. *Polyphemi specus, & Ulyssis portus, ad Aetna declivia antiquitatis clara sunt vestigia.* FAZELLUS.

Subinde tamen vitæ incultioris radio, relictis silvestribus jugis, per montium declivia

19. descendentes & ad ima specus sibi effodientes, ibi habitare cœperunt, ut, si ab iis locis periculum immineret, facile ad editiora refugium pateret. Hinc conciliantur Poëtarum dicta, quæ contraria sibi videntur cū semel in montibus, semel in planitie habitasse, vel ad radices montis scribunt. Mox

20. enim crescente societate, & corroboratis animis, imminutaq; nonnihil veteris profuræ memoria, ad patentes Insulæ campos latasque planities, ampliores firmioresq; sedes transtulerunt. Postremo autem omni abolito metu, camposque egressa audacia, in littoralibus locis confederunt, & per lata tandē maria exspatiati navibus. &c. Hæc

FAZELLUS. Inde combinat VIRG. *lib. 3. v. 655.*

Gen-

Centum alii curva hec habitant ad littora, vulgò
Infandi Cyclopes & altis montibus

ERRANT.

CAPUT VII.

1. *Varia traduntur.*
2. *Gigantum statura.*
3. *Admirandus Augustini Gigas.*
4. *Serpentinos pedes habent.*
5. *Alia illis tribuuntur.*
6. *Quomodo trucidati.*
7. *Typhæus describitur.*
8. *Unde Ætnæ ignes?*
9. *Indiæ Gigantes trucidantur.*
10. *Macrobius interpretatur.*
11. *Natalis Comes idem facit.*
12. *Brontes, Steropes, Pyracmon.*
13. *Moralia.*
14. *Christi incarnatio.*

Varia variis hæcenus capitibus de Gigantibus tradidimus, varia jam unico hoc trademus capite, quo dissertatio nostra finienda. Staturæ proceritatem *cap.* 1.
2. in nonnullis Gigantum corporibus ostendimus, unde idem repetere supervacaneum censemus. Unum addo de AUGUSTINI Gigante, servata corporis proportionem, staturam ejus fuisse 300. ulnarum circiter, si tres *cap.* 3.
ulnas homini tribuas nostræ staturæ. *Dens enim tantus, ut 100. inde fieri possent.* Fuit itaq; *cap.* 6
caput Gigantis 37 cū duab' quartis ulnarū,
Nasus 12 cū duab' quartis: ejusdē magnitudi-
D 2 nis

nis Os quoque fuisset. Passibus 40. absolvet
ret milliare commune Germanicum. Illo-
rum quantum credis magnitudinem fuisse?
nec exiguam tibi velis imaginari, 2100. ul-
narum fuisse, constanter me Authore cre-
das. BAUHINUS enim Medicorum Clarissi-
mus, testatur septuplo majora esse Illa quã
ipsum corpus. Quæ an fidem mereantur B.
L. videat: Ego vix credo. Serpentinis pe-
des his affingebant Poëta. VIRGILIUS in
Æthna.

*His natura sua est, alvo tenuis ima per orbem
Squameus intortus sinuat vestigia serpens.*

OVIDIUS. lib. 5. *Fastor.*

Pro cruribus angues.

Idem c. l. mille manus tribuit:

Mille manus illis dedit.

5. Viribus describuntur invictis, terribili aspe-
ctu, capillis à capite promissis, barbã pro-
lixã, ut VIRGILIUS:

Monstrum horrendum informe ingens - -

Bella movisse in Deos dicuntur, imposuisse
in Pelion Ossam, Olympum, ut cælum af-
cenderent.

NATALIS COMES versus HOMERI reddit h. m.

Prægrandes montes ut cælum posset adiri

Involvère Ossam frondosum, mox & Olympum

Cum Sybivis stabulisq; super te Pelion altum.

Completitur hæc omnia ISACIUS his v.

Terra

Terra res gestas adversus Titanas agrè ferens, in
Pblegris Pallenes, anguineis pedibus eximieq; cri-
nitos & barbatos Gigantes peperit, qui Saxa,
quercusq; flammatas jaculati sunt in cœlum, quo-
rum Principes erant Porphirio & Alcyoneus
OVIDIUS iterum L. 5. Fast.

Terra feros partus immania monstra Gigantes
Edidit, ausuros in Jovis ire domum,
Mille manus illis dedit & pro curibus angues;
Atque ait in magnos arma movete Deos
Extrudere hi montes ad sidera summa para-
bant,

Et magnum bello sollicitare Jovem.

Trucidati tamen fugatique Gigantes à Jo- 6.
ve ejusque sociis. Erat enim rumor inter
DEOS, nullum è Gigantibus posse occidi, nisi
quispiam è mortalibus in ejus belli societatem
fuisset assumptus: Tum Jupiter Palladis Consilio
Herculem assumpsit, qui primus Alcyoneum sa-
gitta confossum interemit. Alii ab aliis fuga-
ti trucidatique; omnes tandem interierunt.
Thyphæus, qui omnium maximus, quippe qui
omnium montium altior erat vertice vel cru- 7.
rum tenuis: Caput astra tangebatur: altera ma-
nus ad Orientem, ad occidentem altera tende-
batur. Ex humeris centum capita Draco-
num eminebant. In cruribus maximas ha-
bebat viperarum spiras.

8. *In hunc tandem Jupiter Ætnam montem
jecit, qui pro monumento huic est. Os ejus ignem
Spirat, unde Atna ignes. Ex NAT. COM. hinc
inde collecta, quæ in singulari de Thyphæo vi-
de capite. VIRGILIUS in Ætna.*

- - *Morientem Jupiter Ætna
Obruit Enceladum, vasti qui pondere montis
Æstuat & patulis exspirat faucibus igneis.*

*Quem de tota hac uberius vide fabula.
Cum tota Sicilia tribus promontoriis clau-
datur; tota supra ejus Corpus posita est;
cujus supra dextram situs est Pelorus, Itali-
am prospectans, supra levam Pachynus; su-
pra crura Lilybeus, caputq; Ætna gravatur.
Inde POËTA.*

*Nititur ille quidem pugnatq; resurgere sæpè;
Dextra sed Ansonio manus est subjecta Peloro;
Leva Pachyne tibi, Lilybeo crura premuntur,
Prægravat Ætna caput. - - -*

9. *Miram Gigantum trucidationem LEVI-
NUS APOLLONIUS Gandoburgensis Middelbur-
gensis de rebus Gestis Peruvianis L. 1. p. 19. 20.
narrat cū enim de statura nonnulla præmi-
sit, addit sequentia. Incolæ de eorum morte
horrenda commemorant. Venisse Cælo juvenem
solis instar rutilantem, eumque in hos ignes ac
flammas, que ipsas penetraverint rupes, ejacu-
latum esse, persequentemq; interneccione dele-
visse. Hæc initio profabulis habita sunt, quoad
Joannes Helmus Veteris portus præfectus, his
rebus*

rebus perceptis admirabundus in loco fodi
jussit &c. Vide ib. plura.

Mira Poetarū involucra revolvenda, bre-
vibus tamen. MACROBIUS l. 1. Saturn. c. 20.
Gigantes quid aliud fuisse credendum est,
quam hominum quandam impiam gentem,
Deos negantem: Et ideo existimatam De-
os pellerē de Cælesti sede voluisse. Horum pe-
des in Draconum volumina desinebant: quod
significat, nihil eos rectum, nihil superum, cogi-
tasse, Totius vitæ eorum gressu atque processu
in inferna mergente. Si tamen Physicam respi-
cimus, Gigantes nihil aliud sunt, quam Spiri-
tus illi terra clausi; qui dum exitum non inve-
niunt, sibi viam montibus altissimis concussis
faciunt, adeo ut rumpantur, & ingentia
frusta emittant contra Jovem h. e. Cælum ver-
sus. Hinc illa pugna Gigantum, montes in
Jovem moventium, vetusta, dicta Giganto-
machia. Similia Physica habet NATALIS
COMES. L. X. Cyclopes dixerunt esse vapores
è quibus fulmina & fulgura & tonitrua nasce-
rentur & fierent: neque verò vapores.
illi, nisi per calorem Solis, in aera possunt ex-
tenuari, qui partim è mari, partim è terra ex-
trahuntur. Fiunt autem frequentes vapores eo
tempore, quo fieri solent fulmina, hi postea in
sublimi vi Luna condensati, à superiore frigo-
re detrahuntur. Audiamus & FAZELLUM,
Fabulam de Armorum fabrica, deque
Bronte &c. Poetarum fabula vicinas Si-
ciliæ

10.

11.

12.

tilia Insulas Vulcanias, atque Vulcani officinas, & Cyclopet operis ejusmodi ministros fuisset, ac Jovi fulmina ac telum fabricasse, non adeo absurde, quanquā Poetice commenta sunt. Quibus cum insuper ad rem accommodatissima nomina indiderint, qualia sunt Brontes, Steropes, Pyraconon & id genus alia, communi eorum arti, non modo nihil detraxisse, sed lucis etiam non parum addidisse videntur. Nam Brontes, tonitrum, quod ex incude malleis verberata resultat, Steropes fulgorem ex incendio natum, & Pyragmon calentem incudem significat. Moralem quoque Fabulæ explanationem N. C. addit. Gigantum fabula, inquit, illorū arrogantiam deprimit, qui confisuarum virium magnitudine, vel religionem Deorum, vel Deos ipsos parvi faciunt. Alias omitterimus, & unam adhuc addimus nostrā. Assumendum esse unum ex mortalibus in societam Deorū, rumor inter Deos fuit, ut supra commemoravimus. Quid si his, & sequentibus ibi verbis, Christi Incarnatio à Diabolo, qui Dei audit simia, elusa? quod conferenti patefceret. Gigantes Dæmones dicamus: Herculem Humanam Christi naturam &c. & aberrare nos parum existimamus. Nunc finem facimus, cum omnia de Gigantibus enarrare nec velimus, nec possumus, cum instituti ratio id non admittat.

D. G.

Ung JA 139

ULB Halle

3

002 265 419

Sb.

VD 77

[Handwritten signature or scribble]

-7-

